

INSTRUKCJA dotycząca zastosowania Listu Apostolskiego Motu Proprio data Summorum Pontificum Jego Świątobliwości Benedykta PP XVI

I. Wprowadzenie

1. List Apostolski Summorum Pontificum Motu Proprio data Ojca Świętego Benedykta XVI z 7 lipca 2007 r., którego postanowienia weszły w życie 14 września 2007 r., dał Kościołowi powszechnemu możliwość korzystania w większym stopniu z bogactwa Liturgii Rzymskiej.

2. Wzmiankowanym Motu Proprio Ojciec Święty Benedykt XVI promulgował obowiązujące w całym Kościele prawo, mając na celu przedstawienie nowych norm dotyczących stosowania Liturgii Rzymskiej, wprowadzonej w 1962 r.

3. Ojciec Święty przypomniał najpierw, że Papieże wykazywali wielką troskę o Świętą Liturgię i w zatwierdzaniu ksiąg liturgicznych, a następnie potwierdził tradycyjną zasadę, która jest stosowana od niepamiętnych czasów i którą należy zachować w przyszłości, głoszącą, „że każdy Kościół partykularny musi uzgadniać z Kościołem powszechnym nie tylko to, co dotyczy nauki wiary i znaków sakramentalnych, ale i to, co dotyczy zwyczajów powszechnie przyjętych w nieprzerwanej tradycji apostolskiej, które muszą być przestrzegane nie tylko po to, by uniknąć błędów, ale i po to, by przekazywać wiarę w jej integralności, bo zasada modlitwy Kościoła odpowiada jej zasadzie wiary” (1).

4. Ojciec Święty wspomina także Papieży, którzy w szczególny sposób poświęcili się temu zadaniu, a zwłaszcza św. Grzegorza Wielkiego i św. Piusa V. Papież podkreśla też, że wśród świętych ksiąg liturgicznych szczególne znaczenie miał w historii Mszał Rzymski, który był aktualizowany na przestrzeni wieków, aż po czasy bł. Papieża Jana XXIII. Następnie, po reformie liturgicznej dokonanej po Soborze Watykańskim II, Papież Paweł VI w 1970 r. zaaprobował nowy Mszał dla Kościoła obrządku łacińskiego, przetłumaczony później na różne języki. Papież Jan Paweł II w 2000 r. promulgował jego trzecie wydanie.

5. Wielu wiernych, którzy zostali uformowani w duchu form liturgicznych z okresu przed Soborem Watykańskim II, dało wyraz głębokiemu pragnieniu, by zachować dawną tradycję. Z tego powodu Papież Jan Paweł II specjalnym indultem Quattuor abhinc annos, wydanym w 1984 r. przez Kongregację ds. Kultu Bożego, dopuścił możliwość powrotu, w określonych warunkach, do stosowania Mszału Rzymskiego, promulgowanego przez bł. Papieża Jana XXIII. Oprócz tego Papież Jan Paweł II w Motu Proprio Ecclesia Dei z 1988 r. wezwał biskupów, by wielkodusznie udzielali odnośnych pozwoleń wszystkim wiernym, którzy o nie proszą. W tym samym kierunku zmierza Papież Benedykt XVI w Motu Proprio Summorum Pontificum, w którym podanych jest kilka istotnych kryteriów, dotyczących Usus Antiquior Rytu Rzymskiego, które warto tu przypomnieć.

6. Teksty zawarte w Mszale Rzymskim Papieża Pawła VI i w ostatnim wydaniu Mszału Papieża Jana XXIII stanowią dwie formy Liturgii Rzymskiej, z których pierwsza nazywana jest ordinaria, a druga extraordinaria: są to dwie formy jednego Rytu Rzymskiego, istniejące obok siebie. Jedna i druga forma są wyrazem tej samej lex orandi Kościoła. Ze względu na czcigodny i starożytny zwyczaj forma extraordinaria musi być zachowywana z należyтым szacunkiem.

7. Razem z Motu Proprio Summorum Pontificum został opublikowany List Ojca Świętego do biskupów, noszący tę samą datę co Motu Proprio (7 lipca 2007 r.). Dostarcza on dodatkowych wyjaśnień, dotyczących stosowności i potrzeby samego Motu Proprio; chodziło o to, by wypełnić pewną lukę, formułując nowe normy dotyczące posługiwania się Liturgią Rzymską, która obowiązywała w 1962 r. Normy te były potrzebne zwłaszcza dlatego, że w momencie, kiedy został wprowadzony nowy Mszał, nie wydawało się konieczne wydanie rozporządzeń regulujących posługiwanie się liturgią obowiązującą w 1962 r. Ze względu na wzrost liczby osób, które proszą o pozwolenie na posługiwanie się formą extraordinaria, stało się konieczne ustalenie kilku norm w tym zakresie.

Papież Benedykt XVI stwierdza między innymi: „Nie ma żadnej sprzeczności między jednym i drugim wydaniem Missale Romanum. W historii liturgii jest rozwój i postęp, ale bez żadnego rozłamu. To, co dla poprzednich pokoleń było święte, również dla nas pozostaje święte i wielkie, i nie może być nagle całkowicie zabronione albo uznane za szkodliwe” (2).

8. Motu Proprio Summorum Pontificum stanowi istotny wyraz Magisterium Papieża i jego munus, którym jest regulowanie Świętej Liturgii Kościoła i kierowanie nią (3), i przejaw jego troski Zastępcy Chrystusa i Pasterza Kościoła powszechnego (4).

Jego celem jest:

a) udostępnienie wszystkim wiernym Liturgii Rzymskiej w Usus Antiquior, uważanej za cenny skarb, który należy zachować;

b) zagwarantowanie i zapewnienie w sposób rzeczywisty, wszystkim, którzy o to poproszą, możliwości posługiwania się formą extraordinaria, w przekonaniu, że posługiwanie się Liturgią Rzymską, obowiązującą w 1962 r., jest uprawnieniem przyznanym dla dobra wiernych i dlatego powinno być interpretowane na korzyść wiernych, dla których jest ona głównie przeznaczona;

c) ułatwianie pojednania w Kościele.

II. Zadania Papieskiej Komisji Ecclesia Dei

9. Ojciec Święty przyznał Papieskiej Komisji Ecclesia Dei zwyczajną władzę zastępczą w sprawach należących do jej kompetencji, w szczególności w kwestii czuwania nad przestrzeganiem i wprowadzaniem w życie rozporządzeń Motu Proprio Summorum Pontificum (por. art. 12).

10. § 1. Papieska Komisja wykonuje tę władzę na mocy uprawnień nadanych uprzednio przez Papieża Jana Pawła II i potwierdzonych przez Papieża Benedykta XVI (por. Motu Proprio Summorum Pontificum, art. 11-12), a także na mocy władzy wydawania decyzji w sprawie odwołań, słusznie do niej kierowanych jako do wyższej instancji, od ewentualnych poszczególnych rozporządzeń administracyjnych Ordynariusza, które wydają się sprzeczne z Motu Proprio.

§ 2. Dekrety, za pomocą których Papieska Komisja decyduje w sprawie odwołań, mogą być zaskarżane ad normam iuris przed Najwyższym Trybunałem Sygnatury Apostolskiej.

11. Zadaniem Papieskiej Komisji Ecclesia Dei jest, po uzyskaniu aprobaty Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, sprawowanie pieczy nad ewentualną edycją tekstów liturgicznych, należących do forma extraordinaria Rytu Rzymskiego.

III. Normy szczegółowe

12. Papieska Komisja, na mocy władzy, która została jej udzielona i uprawnień, jakie posiada, po zasięgnięciu opinii Biskupów z całego świata, pragnąc zagwarantować poprawną interpretację i prawidłowe stosowanie Motu Proprio Summorum Pontificum, wydaje następując&#